

ÖZER KANBUROĞLU

DİJİTAL
FOTOĞRAF 3
akademisi

🔍 Makro Fotoğraflar Nasıl Çekilir?

ÖZER KANBUROĞLU

**DİJİTAL
FOTOĞRAF3**
akademisi

 Makro Fotoğraflar Nasıl Çekilir?

Prof. Dr. Özer KANBUROĞLU (AFIAP)

1964 yılında İstanbul'da doğdu. 1994 yılında Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Sahne ve Görüntü Sanatları Bölümü, Fotoğraf Anasanat Dalı'nda lisans eğitimini; 1998 yılında Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, Fotoğraf Anasanat Dalı'nda yüksek lisans eğitimini; 2002 yılında İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Gazetecilik Anabilim Dalı'nda doktora eğitimini tamamladı. Birçok dergide yazışleri müdürlüğü, yazışleri müdür yardımcılığı ve editörlük yaptı. "İzlenimler", "Detaylar", "Sepetçiler", "Mimariler" ve "Öyküler" adlı sergilerini çeşitli etkinliklerde sergiledi. Ulusal ve uluslararası yarışmalarda 140'a yakın ödül kazandı. 200'ü aşkın makalesi çeşitli dergilerde yayımlandı. Yurtiçi ve yurtdışında birçok konferans verdi. 50'ye yakın bildirisi ulusal ve uluslararası sempozyumlara kabul edildi. Yurtiçi ve yurtdışında 30'un üzerinde gösteri yaptı. Fotoğrafları 40'ın üzerinde ülkede sergilendi. 5 belgesel filmin hem görüntü yönetmeliğini hem de yönetmenliğini yaptı. 2001'de FIAP (Uluslararası Fotoğraf Sanatı Federasyonu) tarafından uluslararası yarışmalardaki başarılarından dolayı AFIAP (Artist of FIAP) unvanı ile onurlandırıldı. 2003'te "Kaybolan Meslekler", 2004 "Denemeler", 2007'de "Atatürk Fotoğraflarının Çekilmesi ve Arşivlenmesi", 2008'de "Atatürk ve Kadın" ve 2010'da "Fotoğrafla Geçen Hayatlar" adlı araştırma projelerini tamamladı. 2003'te İspanya Fotoğraf Konfederasyonu tarafından desteklenen "Photographers of The End of The Millennium" adlı projede yer alarak "Milenyum Fotoğrafçısı" seçildi. 2002'de yardımcı doçent, 2004'te doçent, 2009'da profesör oldu. Marmara Üniversitesi ve Kocaeli Üniversitesi'nde 19 yıl öğretim üyesi, bölüm başkanı ve dekan olarak görev yaptı. *Temel Fotoğraf Bilgisi, Fotoğrafta Çekim Teknikleri, Basında Haber Fotoğrafı Kullanımı, A'dan Z'ye Fotoğraf, Yeni Başlayanlar İçin Fotoğraf, Fotoğrafta Kompozisyon, Mimari Fotoğraf, Amatörler İçin Dijital Fotoğraf, Dijital Fotoğraf Rehberi, 100 Soruda Dijital Fotoğraf, Dijital Fotoğrafta Yaratıcı Teknikler, İyi Fotoğraf Nasıl Çekilir?, Fotoğrafın Temel Prensipleri, Fotoğrafın Büyüsü Işık, Haber Fotoğrafçılığı, Dijital Fotoğrafta Pozlandırma, Gece Fotoğrafları Nasıl Çekilir?, Manzara Fotoğrafları Nasıl Çekilir?, Gezgin Fotoğrafçılar İçin El Kitabı* adlı kitapları, "Mimariler", "Sepetçiler" ve "Öyküler" adlı albümleri bulunan KANBUROĞLU, FIAP ve FOTOGEN üyesidir. Belgesel filmlerde yönetmenlik ve görüntü yönetmenliği de yapmakta olan KANBUROĞLU, halen İstanbul Aydın Üniversitesi İletişim Fakültesi Dekan Yardımcısı ve Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü olarak görev yapmaktadır.

Kitabımın oluşmasında fotoğraflarıyla yardımlarını esirgemeyen sevgili fotoğraf dostlarım; Ahmet BOZKURT, Ahmet Zeki OKUR, Arda Adnan KALKAN, Arslan UÇAR, Aydın DURDU, Bahir DİBEKOĞLU, Bayram KÜS, Cengiz YANIK, Cihan KILIÇ, Fikri ÖZALP, Halil İbrahim DURAN, Hasan ŞAHİN, İbrahim ÇANAKÇI, Lale ÇAKTI, Mesut ERYILMAZ, Mustafa SARPDAĞ, Ömer Alp EVİRGEN, Ömer IŞIK, Ömer ŞAHİN, Pınar DÜZYOL, Regayip KOÇAK, Semih AKÇA, Serhat DONDURAN, Ümit Alper TÜMEN, Yasin ERGENE, Yunus YILDIZ ve Zafer ÇANKIRI'ya **sonsuz teşekkürler...**

Prof. Dr. Özer KANBUROĞLU/2016

Önsöz 12

01 Makro Çekimlerinin Genel Özellikleri Nelerdir?

- Makro Fotoğrafçılık Ne Demektir? 16
- Makro Fotoğrafçılığın Kullanım Alanları Nelerdir? 23
- Hangi Konular Makro Fotoğrafçılığa Uygundur? 24
- Makro Çekimler Nasıl Yapılır? 30

02 Hangi Tip Fotoğraf Makineleri Kullanılır?

- Makro Çekimler Hangi Tip Fotoğraf Makineleri İle Yapılır? 40
- DSLR Fotoğraf Makineleriyle Makro Çekimler Nasıl Yapılır? 41
- Dijital Kompakt Fotoğraf Makineleriyle Makro Çekimler Nasıl Yapılır? 48
- DSLR Light/Like Fotoğraf Makineleriyle Makro Çekimler Nasıl Yapılır? 52
- Aynasız (Mirrorless) Fotoğraf Makineleriyle Makro Çekimler Nasıl Yapılır? 54

03 Hangi Tip Objektifler Ve Objektif Yardımcı Malzemeleri Kullanılır?

- Objektiflerin Çalışma Mesafesi Ne Demektir? 60
- Objektiflerin Minimum Netleme Mesafesi Ne Demektir? 61
- Makro Objektif Ne Demektir? 63
- Hangi Çekim İçin Hangi Tip Makro Objektif Almak Gerekir? 65
- Standart Objektifler İle Uzatma Tüpleri Kullanarak Makro Çekimler Nasıl Yapılır? 66
- Standart Objektifler İle Körük Kullanarak Makro Çekimler Nasıl Yapılır? 68
- Standart Objektifleri Ters Çevirerek Makro Çekimler Nasıl Yapılır? 71

04

Fotoğraf Makinesinin Ayarları Nerede Olmalıdır?

- Fotoğraf Makinesi Ayarlarının Doğru Olması Neden Önemlidir? 76
- Hangi Görüntü Dosyası Formatı Seçilmelidir? 76
- Beyaz Ayarı Nasıl Yapılır? 78
- ISO/ASA Ayarı Nasıl Yapılır? 82

05

Hangi Pozlandırma Öncelikleriyle Nasıl Çekim Yapılır?

- Makro Çekimlerde Pozlandırma Modları Neye Göre Seçilir? 90
- Hangi Tip Makro Çekimlerde Diyafram Öncelikli Poz Ölçümü Moduyla Çalışılır? 91
- Makro Çekimlerde Diffraction (Kırılım) Etkisi Ne Demektir? 101
- Hangi Tip Makro Çekimlerde Örtücü Hızı Öncelikli Poz Ölçümü Moduyla Çalışılır? 103
- Hangi Tip Makro Çekimlerde Manuel Poz Ölçümü Moduyla Çalışılır? 107
- Hangi Tip Makro Çekimlerde Makro Öncelikli Poz Ölçümü Moduyla Çalışılır? 111

06

Hangi Ölçüm Moduyla Pozlandırma Nasıl Ölçülür?

- Neden Farklı Makro Çekimlerde Farklı Ölçüm Modları Kullanılır? 118
- Merkez Ağırlıklı Ölçüm Modu Ne Tip Makro Çekimlerde Kullanılır? 119
- Nokta (Spot) Ölçüm Modu Ne Tip Makro Çekimlerde Kullanılır? 122

07

Yardımcı Malzemeler Nelerdir?

- Makro Çekimlere Ne Tip Çanta İle Gidilir? 128
- Yakınsak (Close-Up) Filtreler Neden Kullanılır? 130
- Uzatma Tüpleri Neden Kullanılır? 131
- Körükler Hangi Çekimlerde Kullanılır? 133
- Led Aydınlatmalı Makro Objektifler Hangi Çekimlerde Kullanılır? 134
- Tripod Hangi Çekimlerde Nasıl Kullanılır? 135
- Makro İçin Tripod Kafası Nasıl Seçilir? 136
- Makro Netleme Kızağı Ne İşe Yarar? 137
- Uzaktan Kumanda Hangi Çekimlerde Nasıl Kullanılır? 138
- Röproduksiyon Seti Hangi Çekimlerde Kullanılır? 140
- Ring (Halka) Flaşlar Neden Kullanılır? 141
- Twin (İkiz) Flaşlar Neden Kullanılır? 142
- Makro Led Işıklar Hangi Çekimlerde Kullanılır? 143
- Işık Çadırı Hangi Çekimlerde Kullanılır? 144
- Yansıtıcılar Hangi Çekimlerde Kullanılır? 144
- Parasoley Hangi Objektiflerle Kullanılır? 145
- UV/ Skylight Filtrelerin Önemi Nedir? 146
- Polarize Filtre Hangi Çekimlerde Kullanılır? 147
- Cross-Polarizasyon Filtresi Hangi Çekimlerde Kullanılır? 148
- GPS Modül Ne İşe Yarar? 149
- Büyüteçli Vizör Ne Zaman Kullanılır? 150
- Kelepçeler Ne İşe Yarar? 150
- Akrobat Kollar Ne İşe Yarar? 151

08

Işık Nasıl Kontrol Edilir?

- Işığın Makro Çekimlerindeki Önemi Nedir? 154
- Doğal Işığın Makro Çekimlerindeki Önemi Nedir? 158
- Işığın Yönü Yansıtıcılarla Nasıl Kontrol Edilir? 165
- Flaşlardan Nasıl Yararlanılır? 168
- Cross-Polarizasyon Flaş Tekniği Nasıl Uygulanır? 181

09

Kompozisyon Nasıl Düzenlenir?

- Fon Nasıl Düzenlenir? 186
- İlgi Noktası Nasıl Oluşturulur? 194
- Kritik An Nasıl Saptanır? 204
- Sadelik Nasıl Sağlanır? 208

10

Alan Derinliği Nasıl Kontrol Edilir? Alan Derinliği Çekim Tekniği Nedir?

- Alan Derinliğinin Kontrolü Nasıl Yapılır? 221
- Hangi Konulara Dikkat Etmek Gerekir? 222
- Diyafram İle Nasıl Kontrol Edilir? 228
- Netlik Mesafesi İle Nasıl Kontrol Edilir? 236
- Objektif Odak Uzaklığı İle Nasıl Kontrol Edilir? 239

11

Focus Stacking (Sınırsız Netlik) Tekniği İle Makro Fotoğraflar Nasıl Çekilir Ve İşlenir?

- Makro Çekimlerde Sınırsız Netliğe Neden İhtiyaç Duyulur? 244
- Hangi Konular Bu Teknikle Çekilebilir? 251
- Hangi Konulara Dikkat Etmek Gerekir? 254
- Hangi Yardımcı Malzemeler Gereklidir? 257
- Çekim Nasıl Yapılır? 258
- Fotoğraflar Hangi Programda Nasıl İşlenir? 264

12

Makro Çekimlerinde Karşılaşılan Problemler Nasıl Çözülür?

- Yüksek Kontrastlı Işıktaki Ne Tip Önlemler Almak Gerekir? 272
- Bulutlu Havalarda Ne Tip Önlemler Almak Gerekir? 285
- Karlı Havalarda Ne Tip Önlemler Almak Gerekir? 288
- Yağmurlu Havalarda Ne Tip Önlemler Almak Gerekir? 292

13

Doğada Makro Çekim Hazırlığı Nelerdir?

- Çekim Öncesi Hangi Hazırlıklar Yapılmalıdır? 302
- Diyafram ve Örtücü Hızı Değerleri Ne Olmalıdır? 308
- Hangi Saatlerde Çekim Yapmak Gerekir? 308
- Flaşı Hangi Çekimlerde Nasıl Kullanmak Gerekir? 308
- Yansıtıcıları Hangi Çekimlerde Nasıl Kullanmak Gerekir? 310
- Çekim Açısı Nasıl Ayarlanmalıdır? 311
- Canlı Makro Objelere Nasıl Yaklaşmak Gerekir? 312
- Canlı Makro Objelerde Netlik Hangi Bölgelere Yapılmalıdır? 314
- Canlı Makro Objelerde Çekimlerinde Nasıl Davranmak Gerekir? 319
- Canlı Makro Objelerin Davranışlarına Göre Çekim Nasıl Yapılır? 321
- Canlı Makro Objeye Çekmek İçin İpuçları Nelerdir? 324
- Hangi Konulara Dikkat Etmek Gerekir? 327

14

Yaratıcı (Kreatif) Amaçlı Makro Çekimler Nasıl Yapılır?

- Çekime Nasıl Başlanır? 332
- Hangi Konulara Dikkat Etmek Gerekir? 338
- Hangi Yardımcı Malzemeler Gereklidir? 346
- Çekim Nasıl Yapılır? 349

15

Belgeleme (Röprodüksiyon) Amaçlı Makro Çekimler Nasıl Yapılır?

- Belgeleme Amaçlı Makro Çekimler Hangi Konuları Kapsar? 358
- Hangi Konulara Dikkat Etmek Gerekir? 360
- Hangi Yardımcı Malzemeler Gereklidir? 362
- Çekim Nasıl Yapılır? 364

16

Çekim Sonrası Fotoğraflar Photoshop'ta Nasıl İşlenir?

- Fotoğrafların Boyutları Nasıl Değiştirilir? 369
- Fotoğrafta İstenilmeyen Yerler Nasıl Silinir? 371
- Shadows/Highlights Hangi Fotoğraflarda Kullanılır? 374
- Levels ve Curves Nasıl Kontrol Edilir? 377
- Brightness and Contrast Nasıl Kontrol Edilir? 380
- Color Balance Hangi Fotoğraflarda Kullanılır? 383
- Dikkat Edilmesi Gereken Konular Nelerdir? 385

17

Makro Objektiflerin Özellikleri Nelerdir?

- Canon Marka Makro Objektiflerin Özellikleri Nelerdir? 388
- Nikon Marka Makro Objektiflerin Özellikleri Nelerdir? 390
- Pentax Marka Makro Objektiflerin Özellikleri Nelerdir? 392
- Sigma Marka Makro Objektiflerin Özellikleri Nelerdir? 393
- Sony Marka Makro Objektiflerin Özellikleri Nelerdir? 395
- Tamron Marka Makro Objektiflerin Özellikleri Nelerdir? 396
- Dikkat Edilmesi Gereken Konular Nelerdir? 396

Kaynakça 398

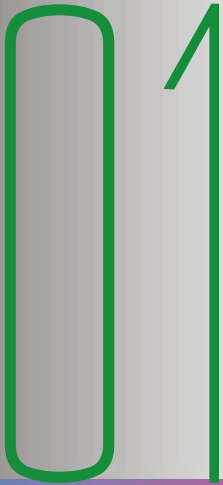

Fotoğrafçılığı amatör ya da profesyonel olarak yapan birçok fotoğrafçı, fotoğraf hayatının belli bir bölümünde önündeki dünyayı küçük bir sensöre ya da eski analog sistemde filme sığdırmak istemiştir. Bazı amatör ya da profesyonel fotoğrafçılar ise bir fotoğraf dili olarak tüm hayatlarını bu tip makro çekimlere adanmışlardır. Aslında herhangi bir amatör ya da profesyonel fotoğrafçı, fotoğrafın diğer disiplinlerinde standart bir fotoğraf makinesi ile ışığı kontrol edebiliyorsa ve kompozisyona da dikkat ediyorsa, herkes tarafından kabul edilebilir fotoğraflar çekebilir. Oysa makro fotoğrafçılık klasik çekimlerden farklıdır ve bu farklılığının temelinde çıplak gözle görülmesi imkânsız yakın olan objelerin çok özel fotoğraflarının çekimi yatmaktadır. Dolayısıyla makro fotoğrafçılığında çekilecek objenin üzerine düşen ışığın özelliklerinden kompozisyona, kullanılacak çekim tekniğinden fona kadar birçok değişken devreye girer ve bu değişkenlerin tamamı fotoğrafçının kontrolindedir ya da ancak onun gözlemleriyle birlikte, onun tarafından değiştirilebilir.

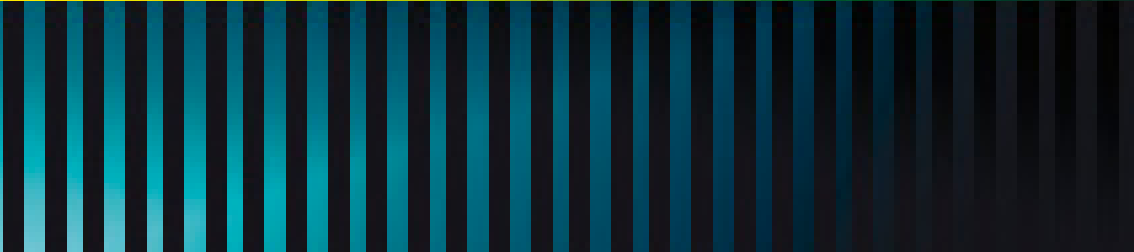
Bu çekimlerin diğer bir zorluğu da manzara ya da mimari fotoğraf tarzında klasik çekimlerde olduğu gibi bir fotoğraf makinesi ve bir kit objektifle başarıma ihtimalinin olmamasıdır, çünkü makro çekimler çok özel çekimlerdir ve makro objektiflerden uzatma halkalarına, köruklerden close-up filtrelelere, netleme kızaklarından twin/ring flaşlara, ışık çadırından cross-polarizasyon filtrelerine, yansıtıcılardan büyüteçli vizörlere kadar birçok yardımcı malzemeye ihtiyaç vardır.

İşte bu kitapta; makro fotoğrafçılığın temel prensiplerinden başlayarak, bu çekimlerin ne tip fotoğraf makineleri, objektifler ve yardımcı malzemelerle yapılabileceğini, bu çekimlerde ışığın nasıl kontrol edebileceğini ve kompozisyonun nasıl kurulacağını, ne tip tekniklerle ne tip sonuçlara ulaşabileceğini ayrıntılı bilgiler ve bol örneklerle anlatmaya çalıştım. Umarım bu bilgiler makro dünyanıza katkılar sunar.

Prof. Dr. Özer KANBUROĞLU / 2018

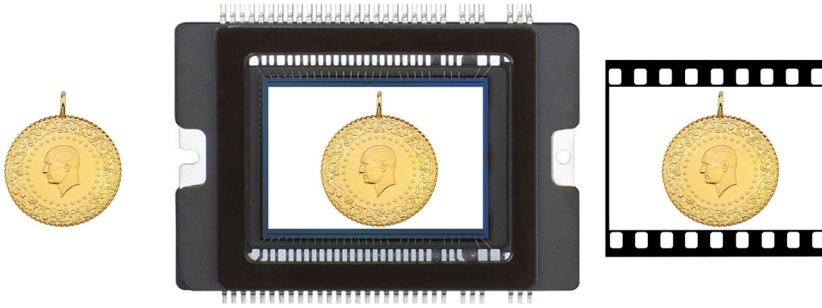
Makro Çekimlerinin Genel Özellikleri Nelerdir?

Makro Fotoğrafçılık Ne Demektir?

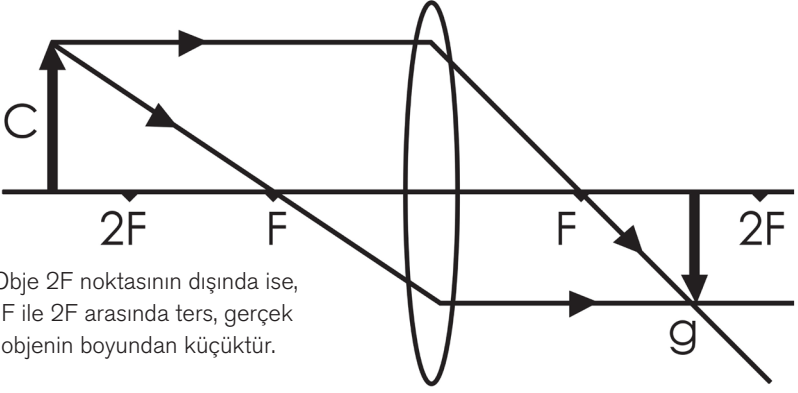
Fotoğrafın birçok alt dalı vardır. Bunlar belgesel fotoğrafçılıktan portre fotoğrafçılığına, sualtı fotoğrafçılığından mimari fotoğrafçılığa kadar çeşitli dallardır. Bu dallardan birisi de makro fotoğrafçılıktır. Makro fotoğrafçılık yakın plan çekimlerine verilen genel bir tanımdır. Makro fotoğrafçılığı; objenin gerçek boyutuyla yani 1:1 oranıyla fotoğrafa aktarılmasıdır. Başka bir deyişle, herhangi bir objenin, sensör ya da film üzerinde uzayda işgal ettiği alan kadar yer işgal etmesi demektir.

Oysa bizim klasik çekimlerimizde uzaktaki 6-7 metrelik ağaç sensörde ya da 35 mm'lik bir filmde 1 cm'lik bir yer işgal eder. Yine moda çekimlerinde 1,80 cm uzunluğundaki mankenimiz sensörde ya da 35 mm'lik bir filmde 2-2,5cm'lik bir yeri işgal eder. İşte bu çekimler standart çekimlerdir. Oysa makro çekim dendiğinde obje artık uzayda işgal ettiği alan kadar sensörde de alan kaplar. Yani obje uzayda 10 cm yer işgal ediyorsa sensör ya da 35 mm bir film üzerinde de 10 cm'lik yer işgal eder.

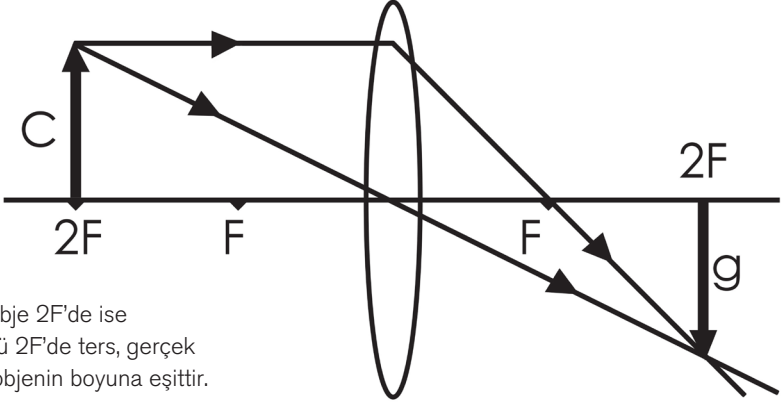
01-01: Bir makro objenin uzayda, sensörde ve 35 mm filmde işgal ettiği alanlar

Teknik olarak, bu tip çekimleri bir ince kenar merceğe göre şöyle açıklayabilirim: Objeye 2F ile sonsuz arasında, yani 2F noktasının dışında ise, görüntü F ile 2F arasında ters, gerçek ve boyu objenin boyundan küçüktür. Yani yukarıda ağaç ve manken örneğinde verdiğim gibi obje, sensörde ya da filmde uzayda işgal ettiği alandan daha küçük bir alan işgal etmiştir.

01-02: Objeye 2F noktasının dışında ise, görüntü F ile 2F arasında ters, gerçek ve boyu objenin boyundan küçüktür.

Diğer bir şekilde objeye 2F'de ise görüntüsü 2F'de ters, gerçek ve boyu objenin boyuna eşittir. İşte makro fotoğrafçılığın tanımı da budur. Yani bir objenin sensörde uzayda ışgal ettiği oranda yer ışgal etmesi makro fotoğrafçılıktır.

01-03: Objeye 2F'de ise görüntüsü 2F'de ters, gerçek ve boyu objenin boyuna eşittir.

Son olarak objeye 2F ile F arasında ise görüntüsü 2F'in dışında ters, gerçek ve boyu objenin boyundan büyüktür. İşte bu fotoğrafçılık türü de yine makro fotoğrafçılık adı altında anılan ama aslında mikro fotoğrafçılık tanımına giren fotoğrafçılıktır. Yani herhangi bir objenin uzayda ışgal ettiği alandan daha büyük bir şekilde sensörde ya da filmde yer ışgal etmesidir.